

stubbar uttaneftir

Analfabetisman er vaksandi

Ein stóratlan, sum skuldi beina fyrir analfabetismuni, hefur ekki gingið sum hon skuldi. Serliga umfataði hon tey heilt til afturskomnu londini. Har hefur ætlanin yvirhøvur ikki virkað, visir ein frageiðing frá kenslu- og mentunarfelagsskapinum undir ST, UNESCO.

Ætlanin skuldi útruðað analfabetismuna í stórum partum av teimum tilafturskomnu londunum uppá 10 ár, men ætlanin kom bert at fevna um eina millión av teimum 735 milliónunum í heiminum, sum hvorki dugdi at lesa ella at skriva í 1965, tá ætlanin byrjaði.

Í teimum 10 árunum er analfabetisman harafturmóti vaksin til at fevna um heilar 800 milliónir. UNESCO upplýsir, at í nógvum londum for peningurin til heilt onnur endamáli enn ætlað.

Palæstinensarar í stjórnina

Kongurin Hussein í Jordan hefur gjørt broytingar í stjórnini. Nú hefur hon eins og fyrir hálvumðrum ári sett fyra palæstinensarar í stjórnina frá tí av Ísrael hertiknað Vesturjordan. Eygleiðarar



röknað við, at kongurin fer at gera krav uppá at umboða Vesturjordan av nýggjum, nú hann skal vitja Washington.

Avgerðin hjá Hussein hevur elvt til mótsæðu frá hinum arabisku londunum. Bløð í Egyptalandi og Libanon siga, at tað er brot á viðtøkuna av arabiska toppfundinum í Rabat í 1974 um at PLO hevur ábyrgdina og umboðar Vesturjordan.

Næststørsti flokkurin í Portugal klovnadur

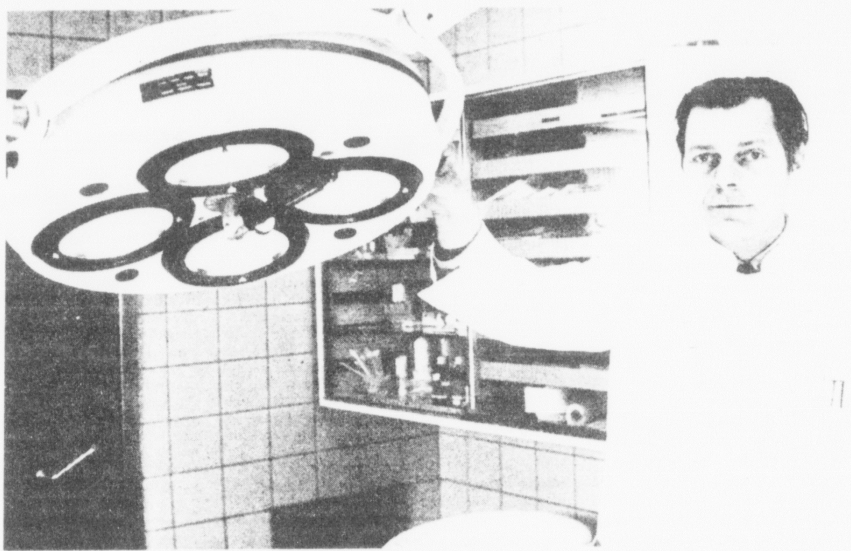
Tann næststørsti flokkurin í Portugal, Tann demokratisk Fólkaflokkurin, (PPD), hevur nú býtt seg í tveir partar. Hetta er hent minni enn trýggjar mánaðar áðrenn tjóðartingsvalið, ið fer fram í apríl.

Flokkslimir á vinstra-veingi, millum teirra ein ráðharri og 21 av teimum 80 fólkaðemokratunum, ið vórðu valdir seinasta ár í apríl, stovnaðu sunnudagin ein flokk, Tann sosialdemokratiske Rorslan.

Treytað FM — ja til Grikkaland

Uttanríkisráðharrarnir í Felagsmarknaðinum siga eins og FM-kommisjónin «ja — men» til umsóknina frá Grikkalandi um fullan limaskap. Hetta kom fram undir ráðharratingingunum fyrst í vikuni.

Tey flestu av FM-londunum halda, at samráðingar við Grikkaland skulu longu fara fram í ár, men tillagingartiðin skal vera longri enn tveir árin, sum hini nýggju FM-londini hava. Grikkaland ynskir onga ella bara eina stutta tillagingartið.



Nógvar kvinnur iðra og aftra seg við at fáa abort, sigur Vagn Sele, yvirlæknin

Góvu 30.000 abortar í fjør — men nógvar kvinnur aftra seg

Millum 5 og 10 pst. av donskum kvinnum, sum hava ætlanir um at fáa abort og hava fingið viðtalutíð á einum sjúkahúsi, iðra seg í evstu løtu og senda avboð. — Men tað eru ivaleyst eisini kvinnur, sum ikki geva avboð, hóast tær iðra seg um avgerðina at fáa abort, sigur yvirlæknin Vagn Sele.

Hann er av teirri áskoðan, at nógvar kvinnu í veruleikanum eru rættiliga ivasamar í abort-spurninginum, og hann mælir til, at læknarnir í framtíðini í størri mun tosa við kvinnur, sum hava ætlanir um at fáa abort.

Áðrenn lógin um frian abort í Danmark varð sett í gildi, varð nógv umrøtt, hvørt ein tvungin vegleiðing skuldi gevast kvinnum, sum ætlaðu at fáa abort. Tað vóru nógv, sum vóru imóti hesum uppskoti, tí tey heidu, at tilíkar samrøður vórðu einki annað enn burturspilt tíð. Kvinnurnar vildu hava abort, og tær skuldu ikki standa til svar fyrri øðrum.

Av hesi orsök varð eingin regla um vegleiðing sett í lógina.

— Men ein tilik vegleiðing hevði ivaleyst hjálpt teimum mongu, sum eru í iva, sigur yvirlæknin Vagn Sele, sum starvast á Centralsjúkahúsinum í Hilleød.

Tá ein kvinna kemur á eitt sjúkahús at taka fostið hevur hon ein seðil við frá lækna sinum. Tað ber til at skriva á seðilin, um kvinnan hevur fingið nakra vegleiðing frammanundan. Millum 25 og 30 pst. av kvinnum hava onga undirskrift á seðilinum, sum boðar frá, at vegleiðing hevur verið givin. Um tað eru 3, ella 4, hvor kvinna, sum ikki hevur fingið tilíka vegleiðing frammanundan, sigur Vagn Sele einki um, men hann ger seg til talsmann fyrir, at læknarnir í størri mun eiga at skipa fyrir samrøðu við kvinnurnar. Sjálvandi hava tær rætt til at fáa abort, men læknin

eigur at kanna eftir, um kvinnan er í iva, skrivur Vagn Sele í einari grein í Ugeskrift for Læger

30.000 abortar um árið

Í einari oddagrein á sama blað, skrivur hann at talið á abortum í Danmark vaks til tilsamans 28.500.

LO við donsku stjórnina:

Viðurkennið MPLA!

LO heitir á donsku stjórnina um at viðurkenna sosialistisku MPLA-stjórnina í Angola, sum stríðist móti teimum báðum høgrasinnaðu rørslunum, UNITA og FNLA

Tveir umboðsmenn fyrir arbeidararørslna í Angola komu fyrst í vikuni til Danmarkar at vitja. Teir eru gestir hjá LO og danska javnaðarflokkinum. Við sær hava teir ynskir um, at stjórnin diplomatiskt viðurkennir stjórnina í Luanda. Harafturat ynskja teir beinleiðis hjálp. Serliga er tørvurin av læknum stórum. Eisini ynskja teir hjálp til at útbúgva álitismenn og teknikkarar til tey mongu virkini, ið hava ligið lamið, síðan stríðið tók seg upp.

Teir siga, at fólk í Angola ikki skilja, at lond sum Danmark, Svøríki, Háland og Noreg, sum undir frælsisstríðnum hava stuðlað MPLA móti hjálandapolitikkinum hjá Portugal, ikki viðurkenna MPLA, ið umboðar fólk í Angola.

— Eftir øllum at døma verður neyðugt at útvega meiri viðgerðarútgærd til teir næstan 30.000 abortarnar, sum verða givnar um árið, skrivur Vagn Sele. Hann visir á, at á nógvum sjúkahúsum er ikki orka til so stórt aborttal um árið. Hetta hevur við sær, at fleiri kvinnur noyðast at biða leingi, og tað fær tær at ivast. Vagn Sele sigur, at hesi viðurskipti eiga at verða broytt, so tað ikki nýtist at ganga meiri enn eina vika frá tí, at avgerðin um frian abort verður tikin, til abortur verður givin. Samstundis eiga holisviðurskiptini at verða so góð, at aðrir sjúklingar ikki noyðast at biða eftir viðgerð orsakað av teimum nógvu abortunum, skrivur Vagn Sele.

Støðan er álvarslig

Umboðsmennirnir fyrir arbeidararørslna hava greitt frá, at fíggjarliga støðan er út av lagi vánalig. Av illvilja móti MPLA eru báðir portugisiskir og aðrir útlendskir teknikkarar farnir av landinum.

Úrslitið er, at nógvar verksmíðjur standa tómar, sjálvt um svørtu arbeidararnir eru sinnadur at fáa hjólini at mala aftur. Men teimum tørva tann tekniska kunnleikan fyrir at fara undir aftur arbeiðið. Grundin til hesa syrgiligu støðu er m.a. ein blokada, sum USA, Ongland, Frakkland og Vesturtýskland hava sett í verk fyrir at mótarbeiða MPLA.

Eisini lán frá verðinsbankan Framhald á síðu 10